

Իշխուք Մեծնուսըը Հափորթի, հէր Հաթիֆա Զուհուս		
Իշխուք Կի Զէկի տաղը Բաշաճաճ արը		
Սէնէի քէշնի օրապաք	150	դուրուշ :
Իշխուք աղաքը քիւրուք	80	"
Իշխուք քիւրուք	40	"
Վէ պիւր նուսիրտու		5 ջ/3
Տաղապար Իշխուք հէր հէր նուսիրտուս	20	հիւրս
Բաշաճաճ մաղապար դաճմ օրաւուր		

Իշխաններն այժմեք որդարաւ պիտի տեսնալդ 80 ժամ
 իշխանքա իշխան այժմեք տեսնալուր . . . (90) «
 Իւշ տեսնալ այժմեք տեսնալուր . . . (40) «
 Իւշ տեսնալուր զիտուն զյան, զի զայլէ ուղղուն իշխան
 նալմ իշխան զարդարաւ արդարաւ . . .
 Տաջառաւուն կէրէն մէք իմուլայ զի իշխաններն բաժնաւ
 մէկարկելիք, կէծունընելիք ու իշխան, որդարաւ
 պիտի մաշարաւ զիտուն արդարաւ . . .

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԿԻՅԷ, ՊԵԼԵՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ
ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱԳԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻՐԹԱՆԼԻԳ ՎԱԶԷՐԱՆ

ԱՍԻԹ ԱՆԷ 23 ՄԱՐԹ

ՀԱՅԿԱՍՏԻԱՆԹԸ   ՏԱԽԻԼԻՅԵ

¶ 74. 1-967.

Ի տգրնտա իհտաա օրւնաճագ
Թիւրքիթան պանգաոր իւզէրինէ
Ինիլիլիլն Թայմիլ զագէթսորնտա
պիր թագւմ իսթիմաէ շայեան շէ-
լէր եաղլըմըշ օմմիլ իլէ , պէր վէճը
ալթի թէրմիւմէ օրւնուր :

«... Գանգանքն սկսեցէս, օն
միեծն Նիկիիւլ լիւրաւ օլուպ իւթի
գասընա կէօրէ օն իրի միւլօնա տա-
լի չըգարուալիլնձը տիր : Վէ պէ-
հէր հիսնէս երմի լիւրա օլուպ, պէշ
լիւրաւ բէշնէն վէրիլնձը տիր :
Քէզալիք պու գոսկայա հիսնէտար
հալլըրնօդ հա գոս քունէ, մէմալքի
Պամնիլէ, վէ Ֆրանսա, վէ Նիկի-
թէէրա վէ Լէմանեա ահալտի տա-
լի քապուլ օլունմուշ տուր :

« Պատգամ թերաֆորնասն , իսթէւ յէնէր ի չնն Ռօդեա տախի չքբիւնպի լիպ , վէ հէր նէվի գամպի վէ պանգա մուամէլ լաթնա կիրի չիւն ձէք տիր . Բէ- զալէք օն պէշ միլնօ ինկիլը լորսաւ տոչէրինտէ պաննօթ թապիլ օլունտէ . քնտհատագձէ նէվինտէն օլան վարա գալարը տախի չոքարապիլմէք իւգքէ պանգայա իսթիազ վէրիվիշ տիր , շու գատար քի պու պաննգնթթըրն հիշ օլմազ իսէ նըտֆըրն պէտնթ , ալ ինտն օլարող , վէ քէֆաչլէթ մաաւ մընտն , պանգա մաազէնէրինտէ հրֆի օլուննաճափ տր :

« Վասնզաներն իտարէ մեմուրսոր, սիր ընէի (բընդհան) վէ սիր ընէի վէքիլ, (վէ բընդհան) վէ եկրմի տէ օրմ տիրէկի՞օր օլաճազ տըր : Կէրէք ընէի վէ կէրէք ընէի վէքիլ վէ կէրէք տիրէկի՞օրսարըն ալմըսը, հիւքիւմէթը (Սամանկէ թէքաֆընտան ինիթիտալ օլունաճազ տըր. տիկէր օն սէքիլ տիրէկի՞օրսար տասիք, իպթիտալ պան. գա միւլէստիլէրի թէքաֆընտան ինթիտալ օլունալ, իւչ սէնէ ոսղա հիստէտարան թէքաֆընտան ինթիտալ օլունաճազ տըր :

« Վասնզաներն հիտալը հէր հաֆթան նէշը օլունալ, ալթը այտան ալմըն այտ տասիք ումուսի պլանդիօմու հասնէյսիլ բոշէթ թէքաֆընտալ տըր վէ պուլ իքի մաստէ տասիք, ինկիլթէրալ պանդասը ուսուրլի իւղըն իճրա օլունաճազ տըր :

7 Հիւրիւմէթը (Օմանիւն իւն
պանդա պէնիւնտէ պիր միւնպաա
զուհուր իթալիի հալտէ , արպիթրօ
եանի հաթէմուսուլի իւզլէ թէսլլէ
օլունաճադ արր :

«Պատեգաներն պիւթիւն մէ մալիքի
(Օմանի)էն աւելընը լինի նախի
պատեգեթ չըդարմաղա օյան հուգու-
գու, վէ սախթէ պանդեթ չըդարմա-
լարն թէնիսի, վէ պանդայա պօրձ-

յու օրանկարտան ագճէնին նասը
Թահսիլ օլունահազը, վէ պանգա-
նըն տակէրիճէ մուհաֆազա օլունա-
հազը վէ ումուրու սայիրէսի իլիւն
պահգա պոչգա պէնալէր տախի եա-
զըլը տրր :

« Պատգայա մահաւոս օրածագ պի-
նանըն սրասաղըն հիւքիււմ թը Սոմա,
նէյէ վէրէճէք օլուպ, օթուլ սէնէ
էանի պանգանըն իմթիպը իթիւմ
պուլուգատան օղըն իւղէրինէ էա
քըլածագ պինանըն ագէճսինէ, վէ
սպըր պօրճու տա օլուղէ Հայտէ,
հիւքիււմէ թէ թէքլիլէն էտա իտէճէք
տիք, Ֆագամք պու խուսուս պանգա
միւտտէ թինին իթիւմընտան պիր սէ-
նէ էպաւէմ, թաշրիքէն հիւքիււմէ թէ
մապֆընտան մաթլուպ օլոււնածագ
ալը »

[illegible]

« Պատեաւ, ֆերմանը Աւն թարի,
իլնտէն նիսայէթ ալթը մա՛հ սողրա,
մուամբլաթէ պաշլայաճադ տըր, լա-
քին քէֆալէթ ազճէտի օլան իբի
հիւզ սիկն լիրա բէշնիկն վերիէճէք
տիր :

« Պատեպանքն պաշտօնաւ վն էն եւ վն ի իմա ի տէճէն յառաոն տէվն թը լ' լիւսնին է սիւի աղ ճէլէ ըրնի եհնի աղ ճէլէն թժ պալի ի թժ մէջ օրաճաղ սրբ: Վէրիլէն հիսապէ նազարէն պու է ա նաոն պալտի ինտոնէ, ֆայիլի զաւ իրով օրապա իրի պիւնս պէշ երւաղ պին լրալուգ, ետիւ պլթը երւաղ երւ մի պէշ պին ըքոն լը, վն սրիւ օ գաւ տարտա ֆայիլաղ գայիմէ օլուպ, վն իքի միւնս լրալուգ տան զլիստէ տա իւն եսիւ պէշիլը վն ալ թըլըգ օլուպ, պաւնարըն ճըւս մէջի եհտի միւնս լրապա պալիլ օրաճաղ սրբ:

« Ֆաշիզմի գաղտնիքը տված մահ-
տան վե ֆաշիզմի գաղտնիքը ո՞ն պե՛-
մահտան վե է սկի մատնե՞ն ազձե՞ տա-
խի ձեւսթե՞ ձեւսթե՞ օրթառան գաղ-
տորքաճաղ արք ։ Տեվեթը Լեյն
պուշկա պոտե՞լ պանգայա սենեկի
եւեղան տված Ֆաշիզ կեւծիրի սե-
նեղեղեղ վերիղ, պանգա պու խու-
տաւոր իլիւն հերնե ազձե վերի
խե վերիլեք իլե գարջըշարքա-
ճաղ արք ։

« Կէլէլժ՝ իտարէ մատտէսինէ ,
պուհուռն տալիս նիզամարտա նազարէն
պոստպա մէճիթիս , հէր միկէ Թտոնէ հիւ-
սէտար եւազրաւարըն սայրւաւա նիւս-
տէ թարէ , ինթիխտա օրտնան աշարար ,
տան միւրէ թթկպ օրաճապ տարւ Պու-

միտիլիւ ազարար օրտուղու հալտէ ,
հէրբէս քէնտի մէնաֆիլի մախտուսէ-
տիլի կէօղէթէճէք օրտուղունտան ,
եալլընը պիլիլիլի քէնտի մէնֆաաթը
մախտուսէտի իլէ ուզորաճասը միւմ-
քիլն օյնայաճափ տըր , քէլալլը տէվ-
լէթը Ալլիէ թէրաֆիլունտան մէտուլ օ-
լարափ նասպ օլունան մէճուրլիլի
սարգաթը թաշթընտա պուրուհա-
ճափ տըր . . .

Ոչ գերիւր թիայմըդ զաղէթ տարնոս
տահա պաշտա շէյբէրոնէ եազըլը խոն
տէ , պանդա նիզամաթընն սիւբէթը
բէամիւնսինն միւրաճատթ իթմէք ,
տահա զկոտտէ միւրաճճաճ պուլուն
պուլունետոն , պունա մաւնմաղըր օ.
լտաթք , պու գատաթը շխմիթէ հաւ
տէ բէաֆի ատտ խաբրիզ :

— Սէղբիւր պանդա հագգընտա ,
 լաւիւս քր Վճնխնիւիեթլ պողէթաւն-
 տա տախի չու վէճհիւէ եազըը արը :

Դ Լեւոնն բազար իրթէսի կիւնիւ,
 պիր կիւն ագտեմ | ճտորատուն կէշէն
 պիր թէշէղաֆ խապէրէ բինէ նաղա
 րէն, ( ) պաթթաւազ գամսիմ զէ ազձէ
 ֆիւթթէր պիրաղէիւքսէրէյէ պաշա
 աբ : Պու խապէր Ինկիրթէրրաւա Գ
 լիւղ նէվինտէն պիր ձէմիյէթէ պիր
 լէշիշ օլան բում թիւձաարարընն
 իշի օլապ, պունշարըն վէրալի խա
 պէրն նոնարէն պանգա մատոտնի
 կէօյա | ճտորատաւ պաշա չըգամայպ
 պօղսլմնշ աուր :

« Պոստալեր Թեքսիդեն ետան
ալը, չհնքի պիր Թեքաֆաան կեչեն
բաղար կիւնիւ ռոււ՝ Թիւճաւարը
պաւ իտպերի ալըս, գամայիցու եւե-
սէրմեքմէ օրուգլարը հալտէ, աի-
կէր Թեքաֆաան տափի միւսեւ Վիլ-
քին պաշտը Թէլեղրաֆ իտպերը
այոյս, պաւնար կէսի վէ իտպը

խաղաղութեան թելքերը թելքիտ իմ միջ-
լէք տիր : Պու խաղաղութեան նաղաղեան
պանգա մատտեսի պիթմիւ, վէ նիգա-
մաթը տաիի գաղի պիր էսաս իւ-
ղէրինէ պինա օլունմուււ տուր : | օնտ-
րատու հաղաթ օլուն նէ գատար միււէս-
սիս վար իսէ, ճիւմէգատի | քիթիսնէ-
տան կէծտարիկէն նիղամաթը իմպը-
լայրպ, ֆաղամթ բարաւմէնթ մէճիկ-
սինն աղա ինթիխապը վէսիւէսի իլէ
| օնտրատա պուլունմայանլար տաիի
պու նիղամաթա բուի բիգա կէ օսթէ-
բիպ, | օնտրապա կէլաթըրէրի կիպի,
իմպարայաճաղ օլունգաթըրը պէլան
կլէթմիւլէք տիր : Նիհայէթ բոււմ
թիւճճարարուն աղաղալար հալատիս
ասհիհ օլունւ օլուն, պէյլէ պիր հա-
վատիսի իպթիտա | օնտրատա միւ-
քիմ տէվէթը | լիլէէ էլիսի Սուտու-
բոււ պէլ պապը | լիլէէ կէծտարիկէ
իսի, պէ ասհիհ պիլիլիլէ քի, պալապ
| լիլէէ մէճիլէ պիր խապեր վաղ օլ-
մամբւ տրը :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԵՊԻՑԻ

ԻՆԿԵԼԹԷՐԲԻՆ՝ Պուժ Էսնաստէ Ին-
կիլթէրրանըն աշվալինոէ կէրէյի կի-
պի Էհէմօլյէթ պուլժեհաուղաեհասն ,
վասիմիլ իւզըն պու .քէյֆիէթի պիլ
ալ թաֆսիալթլէ պէյաս իտէրիլ :

Պաւ Էսնտան պիւթիւն Ինկի-
թէրրա աշախիսի, Էէնի բարբառնի
մէջիւրնէն աղա ինթիիապի լիւ մէջ
զուր օլապ, պաւ հալտն Ինկիթէր
րաաա զուհուր կէլէն շաաաա մի
հաթթէն Է, թարթիք օլաաա քէյ աե-
յիյ աիւր :

Իւր կիւնդէրտէ , զարեպէ խռն
Ի օրտ Բալմէրթծն թէրաֆտարաւ
ընտա շխնիքի հալտէ պազը մէրթէ
պէ կէվէքըրի հաւըլ օլմայա վէ մու
խալիֆ կիւրա հիտաէն օլտն Ի օրտ
Ղծն Բուսէլին թէրաֆտարալը տա
խի չօլալմայա պաշտալըլ արը
Հաթտա զարըլթալըլն էքսէրլնթիթ
տախի մախալիֆ թէրաֆտարալն էքսէ
րլնթիթն մէլը իթմըլ կիպի ախր :

Շինարար հայտն, թիայրդ, Սոփի
Բաթ, վե Սոփի Լալի-Բաթը զագե թա-
լարը, Լորա Լալի-Բաթն ալի-Բաթն
ալի-Բաթն թեղափար օրու պ, պուռ-
լարըն պիրիսի միւշարալէ՝ հագգըն-
առ շու վեճի իլե Եսպար :

“ Եւ յորտ Բաղմէքովօսն պուռ տէ վրիկն
 Դէն քուտրէթիւռ վէ ահալինին էն
 Դ քլլմաթը վիւքէլտոր զըաճաբ արը
 Դ վէ պուռ մատտէ պաշըքմա մուխա
 Դ լիֆ կիւրու հիւնին հարմէքէթինտէն
 Դ նէշաթ իթմիշ տիր ք պուռ կիւրու հ
 Դ լորտ Բաղմէքովօսն հէրէ տիւռ
 Դ շիւրալէք իսթմիքտէ , էֆլաքէ շւ
 Դ քարմըշ արը :

Ի զբառ Բաբլոնացի մեծ խաղիֆ
 Եւան զաղէթալէր տաւիւի պաշտարար
 արար :

Սրբիկի Գթիկ, Տէյն Դեւ, Սթը
Դիկ Լեւոն, Վէ Սիւր: Կէրէբ մու
խալիքի վէ Կէրէբ տօաթ զլան պու
պիրինձի նումբօ զապէթալէրէ, պիր
թապաւմա իրինձի նումբօ զապէ
թալէր բիւրի վէ բեաիք զբազան
արարք:

Աւետեակնէ պէջիւք թիւ ճճար-
լար, հալա Լորո Նալմէրթնոսն
թէրաֆըր թու թմագտա օրու պ, ին-
թիխապ իթաթըրէրի աղալար տախի,
պու թէրաֆըն առաժարք արք :

Չին մատակարարեալ ինկիկո միւլե-
թինի վերլէլէլ վերէն, սոր Կապարն
Պրայթ, վէ Նիպարն նաման բիւս
նէլէր, Է՛ տնորա աշարիս թէբաֆրն
տան Բարլամնէմ մէճլիսնէ աղա-
թիթիսապ օլունամիւլար արք, մէ
պունար էօթէսնէ պէրիւ աէ վէլ-
թը Ըլնէյէ տալիս իրնիւ մէ թէլլի-
սէրքէար օլուն թալլամտան օլուն-
ղունտան, պուն վէճ՝ իլէ մէրուն տի-
նէ թէլլի, մէմուն օլունամապ պր-
քէլֆիլէթ սիր :

Սեն Հովնաթիսէն նաղարէն , միւ
սիւ Գօսարն Սանչէսմէր ահալիսի

Հէման Զէնոպր հագգ պու մէրհումուն րուհի.
նի Զէննէթը արիւնիւնտէ միւշէրրէֆ պույուրուուն

— Մէկթէպը թրպոյիէի հազըէ-
թը Շահանէ թապիպլէրինտէի իղէթ-
լիւ Մօսնէան Սոսիալն պէլէ միբալպ
րիւթպէի րէֆիէսի թէլճիճի իլէ
պէրապէր Մէճիտիէի Նշանը զնշանը
իթա պուրուլմուշտուր :

Պու լիսալէմիզ շայէթ աշըզ
Թաւրըճէ իլէ հաղըլըս, Լէշէթիլիզ
Թէլէղրաֆընըն հէր պիր հարարը Գ.
Լայ վէ հէր քէսին ֆէհմ իալճէլի
վէ էվնանէ Թէճրիւպէսնիտէ իաւէ
պիլիճէլի սիւրիթտէ Թարիֆ օլուէ
մաւշ օրմաղ իլէ, հէլը վուգուֆ
էլնանէ վէ մէկիճպէրտէ տալիլ Գու-
րանլիմազա շայէան կէօրիւլմէշ տալի
Յիլ . 20 շուրուշ .

Եւտարդը՝ չերելի՝ Էլնան՝ Լեւոն առ աղուն՝ չի
 զննել իրենուն լիւծով պրամուսն 10 թանի տասնոր
 մը, գաարօ իրանցից պտուս լիւծ տու իր պիւն
 լիւծի 5 դուքաշ ազ 1800 ամեթըս թաղադի
 լիւծի 5 Կուքիւր գապարնացա՝ Պրիլիմն 2500
 դուքաշ տեխիկ պու գաարօարըն տըրընըն (պիւ
 քի պաղապ) գապարնացա՝ Երեմիս պըռնընըն
 իր պիւն,բիւն զիւնտե Յովսի գէղեցիկուն չիբու
 չիբիկըն ինծիթըն 2000 դուքաշ տեխիկ Էրեմիս
 գապարնացա՝ Իււնիսն ինծի տիր աղ ու Բաթրա
 Բուզ ինծի ազ Դուս ինծի չիբիսպեմին Կեօմէր
 1500 դուքաշ տեխիկ տիկըն իր գապարնացա
 նաւա՝ Պրու իրանց 1837 թիւի 16 Ժնէւնըն
 (Հաթրաթուս) Էրեմիս Օրթոնընտե Գապիւ
 Ետիւնընըն չիբիթ օղու Դոսեմ աղանըն տըր ըն
 նըտա չիբիթճիթ տիր զէ Խառքիկի օղանըն պի
 Կիւնալու օ մանայտե պու գաարօարըն թամուշա
 Կիւնիկընըն՝

Փեշքէ մպէ պազարնտա Սաաթ,
 Ճը Խանընտա 'Լ 9 օտտա քէնտի
 Ֆապրիգասընը Սաաթ վէ միւճէվ
 Հէրէ միւթալիգ օլան էշեասընը ֆի-
 բուխթ էլլէտիյի պու մահալտէ պէյան
 օլանուր :

13444 . . . . . 7² -

Սրբոր	գգորւ	7
Տօն եւոյց Ռնաորու		7
Մանուկն Սնաորու		23
Հարկեց		19
Բերց պտա	գնիր	19
Փալամաւ գորուգ		51
այրկանիր		51
Եւսոց Բուկն		51
Սնաորու		51
Եւսոցանիր	օգկա	16
Զիրիր ապաղա Էւնադ Էօփ		60
Ռնաորու		
Թալման տերիւթ	աւտտ	1
ՀԱՄԻ ԻԲԵԿ		
Պուսա տէն թէֆէ ԵՐՈ տրմ		6
Տէրիւթ		8
Պիւնիկ Էթրափը		5
Կէրէ		5
Ինիթ գրաա		5
Սնաուա գրաա		4
Սաա բաղարը		4
Լուրան գալան բաղար քեջ		6
Երբիւթա Բուկն	օգկա	
Էտրիւթ		5
ՏիւնԹագ		5
Ֆիւրկէ		5
Կիւրուկ		5
Տարբէօն		5
Ղաթ Եկրագէ		550-5

ՄԻՒԵԼԻՖԻ ՂԱԶԵԹԱ
ՅՈՒՍԵՓ ՎԱՐԴԱՆՆԵԱՆ